

AJÁNLÁS ÉS GONDOLATOK „A HONVÉDELMI ALAPISMERETEK” CÍMŰ KÖNYV KAPCSÁN

Lestyán Erzsébet (Ph.D.)
Gál Ferenc Egyetem

A Nemzeti Közsolgálati Egyetem Ludovika Egyetemi Kiadó gondozásában jelent meg a *Honvédelmi alapismeretek* című kiadvány 3. bővített, javított kiadása (első kiadás éve: 2019) 2024-ben (1. ábra). A mű hazai bibliográfiai adatai:

Hausner Gábor (szerk.)(2024): *Honvédelmi alapismeretek*. Nemzeti Közsolgálati Egyetem Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest. Terjedelem: 268 oldal (B5). ISBN 9789636530808

A könyv alkotói

A kiadvány szerkesztője Dr. Hausner Gábor (Nemzeti Közsolgálati Egyetem) tudományos tanácsadója. A szerzők körét a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának oktatói, professzorai, illetve Magyarország korábbi honvédelmi minisztere alkotják:

1. ábra: A „Honvédelmi alapismeretek” borítója. Forrás: Hausner (2024)

Magyar
Kulturáért
Alapítvány

Petőfi
Kulturális
Ügynökség

A K+F Stúdió Kft. által kiadott „Lélektan és hadviselés - interdiszciplináris tudományos folyóirat” működését a 2023-2024. tanév időtartama során a Magyar Kulturáért Alapítvány (mint Támogató) és a Petőfi Kulturális Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (mint kezelő) támogatta. Pályázati azonosító: FTI/00102/2023

Dr. Benkő Tibor (8. fejezet)
 Dr. Kaló József (1.1.; 1.2.; 3. fejezet)
 Dr. Krajnc Zoltán (9.2. fejezet)
 Dr. Lakatos László (7. fejezet)
 Dr. M. Szabó Miklós (1.3. fejezet)
 Dr. Molnár Anna (4. fejezet)
 Dr. Petruska Ferenc (10. fejezet)
 Dr. Resperger István (5. fejezet)
 Dr. Szendy István (2.; 9.1. fejezet)
 Dr. Tálás Péter (6. fejezet)
 Dr. Ujházi Lóránd (11. fejezet)

A kiadvány lektora. Dr. Padányi József.

Az impozáns alkotói kört, a szerzőket, a kötet szerkesztőjét és lektorát egyaránt dicséri, hogy a mű nyelvezetére a tudományos-ismeretterjesztő stílus mellett az is jellemző, hogy a – célközönségét tekintve a témával kapcsolatban vélhetően – laikus, civil egyetemista olvasók számára is érthetően sikerült az ismereteket összefoglalni, értelmezni, magyarázni.

A kiadvány célja, célközönsége

A kiadvány összefoglalója egyértelműen és jól érthetően mutatja be a kötet misszióját: „A honvédelem nemzeti ügy», ahogy az A honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 1. §-ában olvasható. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy minden magyar állampolgárnak szükséges bizonyos, honvédelemhez kapcsolódó ismereteket elsajátítani.”

Konkrétabb olvasói célközönségként a az imént már említett civil, felsőoktatásban

tanuló hallgatókat jelöli meg a „Honvédelmi alapismeretek” című kiadvány. Ez természetesen igen széles potenciális olvasói kört jelent, melynek lehetséges tagjai a legkülönfélébb tudományterületet tanuló (jellemzően, de nem feltétlenül) fiatal felnőttekből állhat. A kiadványra többek között ezért és a téma jellegénél fogva is jellemző az inter- és multidiszciplináris szemlélet.

A kiadvány szerkezete, felépítése

A könyv a honvédelmi alapismereteket 11 főfejezetben, azokon belül számos alfejezetre bontva tárgyalja. A főbb fejezet-címek a következők (megj.: jelen recenzióknak nem célja a teljes tartalomjegyzék ismertetése):

1. Nemzet és honvédelem
2. Hadtudomány, hadelmélet és a katonai műveletek
3. A mai világrend kialakulása - a hidegháború és az 1945 utáni helyi háborúk
4. Nemzetközi (biztonsági) szervezetek
5. Napjaink (új típusú) kihívásai és fenyegetései
6. Magyarország biztonságpolitikája 1989-2023 között
7. A honvédelem rendszere - honvédelmi igazgatás
8. A Magyar Honvédség
9. A Magyar Honvédség szárazföldi és légi erői
10. A fegyveres összeütközések joga
11. A radikalizmus és a vallási szélsőségeség hatása a biztonságra

A mű részletekbe menően, kellő alapos-sággal tárgyalja a fejezetek címében jelzett témaköröket, amelyek végén irodalmakkal, önellenőrzésre lehetőséget adó kérdésekkel is segít a tudásközvetítést.

Segítő szándékú javaslatok

Tartalmi szempontból három segítő célú ajánlást tehetünk a kötet jövőbeli kiadásával kapcsolatban:

a) A lélektani hadviselés (Mező, 2014; Varga és Gulyás, 2023) és a mesterséges intelligencia (Mező és Mező, 2019) témaköreire is célszerű kitérni. Ok: közérdeklődésre számot tartó, s a modern hadviselést is jelentősen befolyásoló témákról van szó, amelyek honvédelemben játszott szerepéről is érdemes tájékoztatást adni a civil egyetemista (s talán katonai karriert is fontolgató) Olvasók számára.

b) A katonapszichológia (Varga, 2023, 2024) szintén egy olyan témakör, amire célszerű kitérni a jövőben, hiszen az „emberi tényező” a béke és háború folyamatainak egyszerre eszköze, célja és áldozata.

c) a civil egyetemista Olvasóközönség számára segítséget nyújtana, ha a saját szakjuk honvédelmi jelentősége és lehetősége közötti kapcsolatra is utalásokat találnának a kiadványban. Igaz ugyan, hogy nagy számú szakterülettel találkozhatunk a felsőoktatásban, de mégsem számtalannal, hanem „csak” megszámlálhatóan sokkal. Pályaorientációs céllal és a honvédelem iránti pozitív attitűd alakítása szempontjából hasznos lenne mindenesetre konkre-

tizálni a különböző diszciplínák kapcsolódási lehetőségeit a honvédelem témaköréhez.

Mindent egybe vetve: a *Honvédelmi alapismeretek* című kiadvány nemcsak a felsőoktatásban tanulók, hanem a téma iránt érdeklődő oktatóik számára is nagyszerű kiindulópontot biztosít a mű címében is jelzett témakörrel kapcsolatban.

Irodalom

2011. évi CXIII. törvény

Hausner Gábor (szerk.)(2024): *Honvédelmi alapismeretek*. Nemzeti Közszerkesztési Egység-Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest. Terjedelem: 268 oldal (B5). ISBN 9789636530808

Mező Ferenc (2014): *PSYOPS – avagy: kalandozás a hadak útján, a pszichológia ösvényein, a történelem útvesztőiben*. Kocka Kör, Debrecen. ISBN 978-615-5267-02-4

Mező Ferenc és Mező Katalin (2019): Interdiszciplináris kapcsolódási lehetőségek a mesterséges intelligenciára irányuló cél-, eszköz- és hatásorientált kutatáshoz. *Mesterséges intelligencia – interdiszciplináris folyóirat*, I. évf. 2019/1. szám. 9–29. doi: [10.35406/MI.2019.1.9](https://doi.org/10.35406/MI.2019.1.9)

Varga Nóra (2023): A katona egyéni ellenállóképessége és a harci helyzetek pszichoszomatikus hozadékai. *Lélektan és hadviselés – interdiszciplináris folyóirat*, V. évf. 2023/1. szám. 9-22. Doi: [10.35404/LH.2023.1.9](https://doi.org/10.35404/LH.2023.1.9)

Varga, Nóra (2024). The past, present and potential future of military psychology. *Lélektan és hadviselés – interdiszciplináris folyóirat*, VI. évf. 2024/1. szám. 45-60. Doi: [10.35404/LH.2024.1.45](https://doi.org/10.35404/LH.2024.1.45)

Varga Nóra és Gulyás Géza (2023): Pszichológiai hadviselés a békefenntartó műveletekben. *Lélektan és hadviselés – interdiszciplináris folyóirat*, V. évf. 2023/2. szám. 9- 24. Doi: [10.35404/LH.2023.2.9](https://doi.org/10.35404/LH.2023.2.9)